

Dutch
Green Building
Council

Verkenning verkiezingsprogramma's 2025

Inleiding

Op welke wijze staat duurzaamheid in de gebouwde omgeving op de politieke agenda? In aanloop naar de verkiezingen heeft Dutch Green Building Council (DGBC) de verkiezingsprogramma's van politieke partijen onder de loep genomen. Deze analyse is uitgevoerd aan de hand van een selectie van de [aanbevelingen](#) die DGBC in juli aan alle partijen heeft gestuurd. In de verkenning is gekozen voor partijen die begin oktober in de peilingen op minimaal 3 zetels stonden.

Snel en betaalbaar wonen: beter benutten

Nederland staat voor een urgente woonopgave. Veel mensen willen verhuizen, maar hun mogelijkheden zijn beperkt. Er zijn lange wachtlijsten in de sociale huursector en hoge prijzen op de koopmarkt. Om aan de groeiende vraag naar woonruimte te voldoen, worden verschillende strategieën voorgesteld. Een veelgehoorde oplossing is 'bouwen, bouwen, bouwen'. Met de huidige bouwpraktijk is een hoge bouwproductie echter moeilijk te verenigen met de klimaatdoelen. Een voortzetting van deze aanpak vergroot de materiaalvraag en de milieu-impact van de bouw, en schuift het klimaatprobleem door naar volgende generaties. Daarom verdient het debat een verschuiving van de bouwopgave naar de woonopgave. Het halen van de klimaatdoelen vraagt om een andere benadering: eerst kijken naar mogelijkheden zoals herstructurering, splitsen, optoppen en uitplinten. Ook het anders organiseren van de beschikbare ruimte biedt kansen. Collectieve woonvormen, het afschaffen van de kostendelersnorm en hospiteren bijvoorbeeld, kunnen een belangrijk deel van de woonvraag invullen. Deze oplossingen hebben doorgaans een aanzienlijk lagere CO₂-impact dan nieuwbouw. In deze paragraaf beschrijven we wat de partijen zeggen over het aanpakken van de woonopgave.

DGBC: Beter benutten, nieuwe woonvormen en flexibiliteit, binnenstedelijk versus buitenstedelijk

PVV erkent het woningtekort en wil een nationaal crisisplan. De partij zet in op grootschalige nieuwbouw buitenstedelijk én binnenstedelijk, met nadruk op transformatie van kantoor- en bedrijfspanden, optoppen, splitsen en woningdelen. Permanente bewoning van recreatiewoningen wordt toegestaan. Vergunningvrij verbouwen, splitsen en woningdelen worden gestimuleerd. PVV ziet binnenstedelijk en buitenstedelijk bouwen als even noodzakelijk.

CDA zet in op maximaal benutten van de bestaande woonvoorraad door optoppen, splitsen en ombouwen van leegstaande kantoren. Gemeenten mogen woningdelen tot drie personen vergunningsvrij toestaan. CDA

stimuleert hofjes, mantelzorgwoningen en gemeenschapsgericht bouwen. Er komt een leegstandsheffing, bouwplicht binnen twee jaar na vergunning, en de kostendelersnorm wordt afgeschaft. Sociale cohesie en voorzieningen zijn belangrijk. Grootschalige nieuwbouw buiten bestaande structuren blijft mogelijk, mits leefbaar en bereikbaar.

GroenLinks-PvdA Collectieve woonvormen (knarrenhofjes, wooncoöperaties), hospitaverhuur en diverse woonbehoeften worden gestimuleerd. Leegstand wordt aangepakt via heffingen; de kostendelersnorm wordt afgeschaft. Wil 100.000 woningen per jaar bouwen, met nadruk op binnenstedelijke locaties, transformatie van leegstaande kantoren en bedrijventerreinen, splitsen en optoppen. Er komt een bouwstimulus en een Rijksgrondbank. Collectieve woonvormen (knarrenhofjes, wooncoöperaties), hospitaverhuur en diverse woonbehoeften worden gestimuleerd. Leegstand wordt aangepakt via heffingen; de kostendelersnorm wordt afgeschaft.

D66 zet in op tien nieuwe steden bij bestaande kernen en ov-knooppunten (buitenstedelijk), met nadruk op hergebruik van bestaande gebouwen, optoppen, splitsen en herontwikkeling (binnenstedelijk). Vergunningen voor woningdelen en splitsing worden gratis. Gemeenschappelijke woonvormen voor jongeren, studenten en ouderen worden gestimuleerd. Er komt een Nationale Doorstroombank en bouwquotum voor seniorenwoningen.

VVD wil dertig nieuwe grootschalige woonwijken bouwen, vooral aan de randen van steden en dorpen (buitenstedelijk). Regels die bouwen in het groen tegenhouden worden geschrapt. Splitsen, optoppen, transformatie en ombouw van bestaande panden worden makkelijker gemaakt. Ook microwoningen in de achtertuin en meerdere woningen op één erf worden mogelijk. Zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk bouwen wordt gestimuleerd.

JA21 stimuleert het benutten van vastgoed door optoppen, transformeren en splitsen (binnenstedelijk), maar ook kleinere buitenstedelijke projecten ('straatje erbij'). Fabrieksmatige bouw en flexibele woonoplossingen worden gestimuleerd. Doorstroming wordt bevorderd door ouderen te stimuleren grotere woningen te verlaten. Er is aandacht voor balans tussen binnenstedelijk en buitenstedelijk bouwen.

PvdD hanteert de woonladder: eerst bestaande bebouwing slimmer benutten (transformatie, splitsen, optoppen), dan binnenstedelijk en natuurinclusief bouwen, en pas daarna uitbreiding aan de rand van woonkernen. Leegstand wordt actief aangepakt met heffingen. Nieuwbouw van kantoren en bedrijventerreinen wordt ontmoedigd zolang er leegstand is. Collectieve en alternatieve woonvormen worden gestimuleerd. Toegankelijkheid en inclusiviteit zijn uitgangspunten.

BBB wil woningdelen, splitsen, kamerverhuur en hospitaverhuur eenvoudiger en aantrekkelijker maken. Herbestemming van agrarische panden en familiewonen wordt vereenvoudigd. Leegstaande panden ombouwen tot woningen moet makkelijker worden. Kleine woningen in de achtertuin, tijdelijke doorstroomwoningen, seniorenwoningen, knarrenhoven en meergeneratiewoningen worden gestimuleerd. Leegstand aanpakken is een speerpunt. BBB stimuleert zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk bouwen, met maatwerk per regio.

SP wil één miljoen extra betaalbare huurwoningen realiseren via nieuwbouw, ombouw van leegstaande panden, splitsen, optoppen, terugkopen van te dure huurwoningen en door sloop te voorkomen. Wooncoöperaties en nieuwe woonvormen worden gestimuleerd. Kostendelersnorm wordt afgeschaft, tijdelijke huurcontracten onmogelijk gemaakt. Er komt een leegstandsheffing en gemeenten kunnen leegstaande panden onteigenen. De nadruk ligt op publieke regie en het aanpakken van leegstand. Zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk bouwen wordt gestimuleerd.

DENK zet maximaal in op het ombouwen van kantoorpanden en andere gebouwen naar woningen (binnenstedelijk). De kostendelersnorm en andere belemmerende regels voor woningdelen worden afgeschaft. Doorstroming wordt bevorderd via verhuisbegeleiding en hulp aan ouderen. Gemeenten kunnen leegstandsheffing en heffing op braakliggende grond invoeren. De nadruk ligt op betaalbaarheid en regie.

FvD wil woningtransformaties (splitsen van panden en ombouw van kantoren) eenvoudiger maken (binnenstedelijk). Er is geen expliciete stimulans voor collectieve woonvormen. Verhuurders krijgen volledige vrijheid in de keuze van huurders. Focus ligt op nieuwbouw en transformatie, niet op leegstandsheffing. Klimaat- en milieuregels worden geschrapt. Uitbreiding aan de rand van kernen blijft mogelijk (buitenstedelijk).

Volt stimuleert splitsen, optoppen, aanplinten, bijplaatsen en transformatie van bestaande bebouwing (binnenstedelijk) via landelijke maatregelen. Buitenstedelijke uitbreiding is ondergeschikt aan binnenstedelijke transformatie. Er komt een fonds voor innovatieve woonvormen. Gemeenten krijgen meer regie via actief grondbeleid en voorkeursrecht.

SGP wil de bestaande woningvoorraad beter benutten door optoppen, splitsen en hospitaverhuur (binnenstedelijk). Ombouw van leegstaande winkel- en kantoorpanden wordt gestimuleerd. Tijdelijke woningen, tiny houses en flexwoningen zijn oplossingen voor krapte. SGP kiest voor “verdichten als het kan, uitbreiden als het moet”, met aandacht voor regionale spreiding en bescherming van landbouwgrond.

ChristenUnie wil bestaande gebouwen beter benutten door ombouw van leegstaande kantoren, splitsen van grote woningen en optoppen (binnenstedelijk). Hospitaverhuur wordt gestimuleerd en regels worden eenvoudiger. Kostendelersnorm wordt afgeschaft om samenwonen te stimuleren. Gemeenten krijgen meer regie over grondbeleid. Verdichten is essentieel, uitbreiding buiten de stad/dorp alleen als het verantwoord is.

Klimaatweerbaarheid en ruimtelijke ordening

Klimaatverandering vraagt om fundamentele keuzes in hoe Nederland wordt ingericht en ontwikkeld. De ruimtelijke ordening moet beter rekening houden met klimaatrisico's, water- en bodemsystemen, en de noodzaak om ruimte efficiënt en toekomstbestendig te benutten. Dit vraagt om duidelijke kaders, juridische verankering en transparantie – van locatiekeuze tot materiaalgebruik. DGBC heeft aanbevelingen gedaan om ruimtelijke ontwikkeling en klimaatweerbaarheid structureel met elkaar te verbinden.

DGBC: Bevorder de transparantie over klimaatrisico's op individueel pandniveau

D66, GroenLinks-PvdA, Volt, CDA, ChristenUnie, SP, PvdD, SGP, DENK, JA21, BBB, VVD benoemen het belang van klimaatadaptatie, waterveiligheid, gezondheidseffecten, monitoring en toekomstbestendig bouwen. Ze stimuleren kennisdeling, scenario's, campagnes tegen hittestress en het betrekken van deskundigheid bij bouwprojecten. Echter, open data op gebouwniveau of transparantie per pand wordt nergens expliciet genoemd of voorgesteld als maatregel.

PVV, FvD doen geen uitspraken over klimaatrisico's.

DGBC: Juridische borging van 'water en bodem sturend' en de maatlat voor een groene en klimaatadaptieve gebouwde omgeving

GroenLinks-PvdA, D66, ChristenUnie en Volt kiezen expliciet voor het principe 'bodem en water sturend' als uitgangspunt in ruimtelijke ordening. Klimaatadaptatie wordt bij hen wettelijk verankerd in ruimtelijke plannen, vergunningverlening en/of de Nota Ruimte. D66 en GroenLinks-PvdA verplichten water- en bodemplannen en koppelen klimaatadaptatie aan solidariteit en toekomstgerichtheid. Volt werkt met een klimaattoets bij nieuwe projecten en een nationaal Deltaplan Waterland. ChristenUnie voert de beleidsbrief Water en Bodem Sturend uit en maakt klimaatadaptatie standaard bij nieuwbouw.

CDA, SP en SGP benoemen het belang van klimaatadaptatie, waterveiligheid en vergroening. CDA wil robuust waterbeheer en wettelijk vastleggen van verduurzamingsplannen per wijk, maar de juridische verankering is minder expliciet. SP hanteert stevige groennormen en neemt klimaatadaptatie mee in de bouw, maar zonder expliciete juridische borging. SGP wil het bodem- en watersysteem als sturende factor in de Nota Ruimte en zet in op klimaatadaptatie bij gebiedsontwikkeling.

VVD, BBB, JA21, DENK en PvdD noemen het belang van klimaatadaptatie, waterveiligheid en vergroening, maar zijn minder expliciet over juridische verankering. VVD legt de nadruk op pragmatische uitvoering. BBB en JA21 richten zich op waterbeheer en multifunctioneel ruimtegebruik, zonder expliciete juridische borging. DENK investeert in vergroening en hittestress, maar noemt geen juridische verankering. PvdD wil waterbestendig bouwen en verplicht deskundigheid van waterschappen, maar noemt geen expliciete maatlat.

PVV en FvD willen geen juridische borging van klimaatadaptief bouwen. PVV beperkt klimaatadaptatie tot bestaande programma's en FvD wil klimaatbeleid en bijbehorende regels schrappen.

DGBC: Drinkwaterzuinigheid verplicht stellen in het Bouwbesluit

PvdD koppelt drinkwaterzuinigheid aan circulair, gasvrij en energieneutraal bouwen. Regenwateropslag wordt verplicht bij nieuwbouw en het gebruik van grondwater wordt beperkt.

GroenLinks-PvdA, D66, ChristenUnie, SP, Volt, CDA stimuleren drinkwaterbesparing, hergebruik van water en zuinigheid, bijvoorbeeld via vergunningen, beprijzing, circulair watergebruik of innovatie. Toch ontbreekt expliciete wettelijke verplichtingen.

PVV, FvD, JA21, DENK, BBB, SGP, VVD richten zich vooral op algemene waterbeheermaatregelen, innovatie, regionale buffers of versnelling van vergunningen, maar zonder concrete verplichtingen.

Energie

De energietransitie gaat niet snel genoeg. We lopen achter op de klimaatdoelen. De opgave in de gebouwde omgeving is enorm en met het verstrijken van de jaren zal het verder gaan knellen, ook qua arbeidscapaciteit. Energie besparen zou het startpunt van iedere verduurzamingsstrategie moeten zijn. Energie die je niet gebruikt hoeft immers niet opgewekt en betaald en getransporteerd te worden. Deze paragraaf bevat een vergelijking van de partijprogramma's en de DGBC-aanbevelingen om energiegebruik structureel te verlagen, nieuwbouw en renovatie toekomstbestendig te maken, en het energiesysteem robuuster en eerlijker in te richten.

BESTAANDE BOUW

DGBC: Voorkom netcongestie door inzet op verlagen energievraag en slim benutten

GroenLinks-PvdA, D66, Volt, SP, PvdD leggen nadruk op het verlagen van energievraag, energiebesparing, slimme benutting van het net en decentrale oplossingen zoals buurtbatterijen en smart grids. Zij combineren uitbreiding van het net met maatregelen om de vraag te beperken en het systeem slimmer te benutten.

CDA, BBB, JA21, VVD, ChristenUnie en SGP erkennen netcongestie als urgent probleem en zetten vooral in op uitbreiding van het elektriciteitsnet, flexibiliteit, energieopslag en het versnellen van vergunningen. Het verlagen van energievraag als hoofdstrategie krijgt weinig tot geen nadruk.

DENK benoemt netcongestie niet in relatie tot de gebouwde omgeving, maar investeert wel in verduurzaming en zonnepanelen.

PVV erkent netcongestie als probleem en wil dit aanpakken zonder de energievraag te beperken, door kolen- en gascentrales open te houden en meer kerncentrales te bouwen, terwijl **FVD** netcongestie niet benoemt als beleidsprobleem, inzet op kernenergie, gas en kolen, en wind- en zonneparken wil verbieden.

DGBC: Stel energiebesparing voorop, stuur op werkelijk energiegebruik en breidt energiebesparingsplicht uit

GroenLinks-PvdA, D66, SP, PvdD, Volt zetten sterk in op energiebesparing als startpunt van verduurzaming. Zij stimuleren monitoring, transparantie en benchmarking, en leggen nadruk op daadwerkelijke energiebesparing. Groene partijen noemen expliciet het belang van sturen op werkelijk energiegebruik en het uifaseren van slechte energielabels. Daarnaast willen zij de energiebesparingsplicht uitbreiden, met aandacht voor bindende besparingsdoelen, handhaving en monitoring. D66 en Volt richten zich extra op verhuurders en woningcorporaties, PvdD op bedrijven.

CDA, VVD en ChristenUnie stimuleren energiebesparing vooral via isolatie en programma's, monitoring en doelsturing, maar noemen geen expliciete uitbreiding van de energiebesparingsplicht of handhaving op werkelijk verbruik. Transparantie bij verkoop/verhuur en sturen op werkelijk energiegebruik worden niet expliciet genoemd.

PVV, JA21, FVD, BBB, SGP, DENK benoemen geen uitbreiding van de energiebesparingsplicht en leggen de nadruk op minder regels, innovatie en haalbaarheid. PVV en FVD willen juist minder verplichtingen en duurzaamheidseisen. Energiebesparing wordt niet expliciet gekoppeld aan monitoring of transparantie.

NIEUWBOUW EN RENOVATIE

DGBC: Stel duidelijke energieprestatiedoelen voor nieuwbouw en renovatie voor 2040 en 2050

GroenLinks-PvdA, D66, Volt, PvdD stellen concrete doelen. Nederland moet in 2040 (GL-PvdA, Volt) of 2050 (D66) klimaatneutraal zijn. Nieuwbouw moet vanaf 2030 voldoen aan de strengste normen (ZEB-standaard, energieneutraal, gasvrij, circulair). PvdD is het meest ambitieus: de hele woningvoorraad moet in 2030 energieneutraal zijn.

CDA, VVD, JA21, BBB, SGP, DENK, SP, CU stimuleren verduurzaming en isolatie, maar stellen geen concrete energieprestatiedoelen voor gebouwen voor 2040/2050. Energieneutrale nieuwbouw is geen harde eis; regels blijven gelijk of worden versoepeld. CDA en VVD committeren zich wel aan Europese klimaatdoelen, maar formuleren geen eigen nationale eisen. SP zet in op een Nationaal Isolatie Programma en grootschalige verduurzaming, met focus op betaalbare, duurzame woningen en renovatie. Geen expliciete doelen voor 2040/2050. ChristenUnie zet in op toekomstbestendig, gasloos, duurzaam en klimaatbestendig bouwen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe Europese rekenmethode voor de totale impact van een woning, maar concrete energieprestatiedoelen voor 2040/2050 ontbreken.

PVV wil geen nieuwe duurzaamheidseisen, geen verplichte warmtepomp en geen verplichting om van het gas af te gaan. Focus ligt op betaalbaarheid en het schrappen van regels rond duurzaamheid.

DGBC: Laat de Europese ZEB-doelstelling (Zero Emission Building) aansluiten bij werkelijk energieverbruik en eis prestatiegaranties

PvdD wil dat alle nieuwbouw minstens energieneutraal, gasvrij, circulair en zo mogelijk energiepositief wordt, met een duidelijk plan en afrekenbare doelen.

CDA, GroenLinks-PvdA, D66, Volt en ChristenUnie verwijzen naar de ZEB-standaard (vanaf 2030 voor nieuwbouw, soms eerder voor overheidsgebouwen). Prestatiegaranties op werkelijk energieverbruik worden echter zelden expliciet genoemd; monitoring en ambitie zijn bij sommige partijen wel aanwezig.

VVD volgt Europese verplichtingen (EPBD IV, ZEB), maar noemt geen strengere nationale eisen en geen prestatiegaranties.

JA21, SP, FVD, BBB, DENK, SGP noemen energieneutrale nieuwbouw niet expliciet als eis, of beperken zich tot algemene verduurzaming, isolatie of betaalbaarheid. Prestatiegaranties en ZEB worden niet genoemd of niet ondersteund.

PVV en FvD verzetten zich (expliciet) tegen nieuwe duurzaamheidseisen, extra regels of nationale/Europese normen.

Materialen

De bouwsector speelt een cruciale rol in het terugdringen van CO₂-uitstoot. Door te sturen op schone, circulaire materialen en eerlijke beprijzing ontstaat een bouwpraktijk die klimaatdoelen versnelt en toekomstbestendig is.

NIEUWBOUW

DGBC: Stuur op verlaging van milieu-impact en CO₂ op bouwwerkniveau. Stel een CO₂-eis en versnel de invoering van EU-regelgeving voor Whole Life Carbon

PvdD pleit voor CO₂-grenswaarden voor de gebouwde omgeving, kijkt naar de volledige levenscyclus van materialen en stimuleert biobased en circulair bouwen. Alle nieuwbouw moet volgens hen circulair, gasvrij, natuurinclusief en minstens energieneutraal zijn.

ChristenUnie werkt mee aan een Europese rekenmethode voor de totale impact van een woning en belooft het gebruik van circulaire en biobased materialen.

D66, Volt, GroenLinks-PvdA, ChristenUnie, PvdD en CDA ondersteunen Europese normen en rekenmethoden, en zetten actief in op circulair bouwen en levenscyclusdenken.

Volt noemt ambitie voor circulair, biobased en CO₂-negatief bouwen, maar noemt geen expliciete CO₂-eis.

BBB, SP, DENK en SGP hebben geen of nauwelijks beleid op dit vlak.

PVV, FvD, JA21, BBB en deels **VVD** zijn tegen extra nationale regels en tegen het toevoegen van nationale koppen bovenop EU-beleid. Zij zijn terughoudend in het omarmen van nieuwe Europese klimaatwetgeving. JA21 noemt Europese normen "onrealistisch" en "symboolbeleid". PVV en FvD verzetten zich (expliciet) tegen nieuwe duurzaamheidseisen, extra regels of nationale/Europese normen. Willen bestaande bouwweisen schrappen en geen aanvullende eisen invoeren.

CIRCULAIRE ECONOMIE

DGBC: Stimuleer actief beleid voor een circulaire bouwconomie, met aandacht voor circulair bouwen en financiële prikkels die de transitie ondersteunen

CDA, VVD, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, ChristenUnie, PvdD stimuleren het gebruik van duurzame, circulaire en biobased bouwmaterialen. CDA volgt Europese productnormering en stimuleert lokaal geproduceerde duurzame materialen.

VVD zet in op circulariteit als middel om uitstoot te verminderen en streeft naar 50% circulariteit in 2030 en 100% in 2050, met voorbeelden als biobased bouwen en circulair slopen.

GroenLinks-PvdA verplicht een oplopend percentage gerecyclede grondstoffen en wil dat Nederland in 2050 volledig circulair is, maar noemt geen expliciete nationale CO₂-eis.

D66 wil Nederland in 2050 volledig circulair, met halvering van nieuwe grondstoffen in 2030 en circulaire aanbestedingen bij de overheid. Gebouwen krijgen een materialenpaspoort.

PvdD, D66, GroenLinks-PvdA, Volt, ChristenUnie en SGP ondersteunen financiële prikkels voor circulaire bouwmaterialen. Zij noemen maatregelen zoals belastingvoordelen, materialenpaspoorten, subsidies, verplichtingen en aanpassingen in het aanbestedingsbeleid.

PvdD en SGP zijn het meest concreet: PvdD wil belasting aanpassen zodat gerecyclede grondstoffen goedkoper worden en SGP onderzoekt btw-verlaging op hergebruikte bouwmaterialen.

VVD en CDA erkennen het belang van circulariteit en innovatie, maar blijven terughoudend in het invoeren van specifieke financiële prikkels voor bouwmaterialen. VVD noemt wel het stimuleren van biobased bouwen en circulair slopen, en onderzoekt btw-verlaging op tweedehands producten, maar zonder directe koppeling aan bouwmaterialen.

PVV, FvD, JA21 en BBB verzetten zich tegen subsidies en extra regelgeving voor verduurzaming.

SP en DENK noemen circulariteit als algemeen doel, maar geven geen concrete voorstellen voor financiële stimulering van circulaire bouwmaterialen.

DGBC: Stop fossiele subsidies: creëer een eerlijk speelveld voor de duurzame bouwmaterialenindustrie

PvdD, D66, GroenLinks-PvdA, Volt, ChristenUnie en SP willen fossiele subsidies afbouwen en vervuiling zwaarder belasten. Hoewel de bouwmaterialenindustrie niet altijd expliciet wordt genoemd, pleiten deze partijen voor een eerlijke prijs voor CO₂-uitstoot en het creëren van een gelijk speelveld voor duurzame alternatieven. PvdD is het meest concreet: wil directe beëindiging van fossiele subsidies, uitbreiding van de CO₂-heffing en invoering van een progressieve energiebelasting.

PVV, FvD, JA21, BBB en VVD verzetten zich tegen nationale CO₂-heffingen en het afbouwen van fossiele subsidies voor de industrie. Zij vrezen voor verlies van concurrentievermogen en willen geen nationale koppen bovenop Europees beleid. VVD en BBB willen de nationale CO₂-heffing schrappen of terugdraaien en zoeken naar een Europees alternatief.

CDA noemt het afbouwen van fossiele subsidies niet expliciet voor de bouwmaterialenindustrie, maar wil de nationale CO₂-heffing schrappen om bedrijven te behouden.

DENK en SGP geven geen expliciete standpunten over fossiele subsidies in relatie tot de bouwmaterialenindustrie.